

Drodzy uczniowie klas 1Fg, 1Cg, 1GHg, 1MEp!

W ramach przypomnienia proszę o zapoznanie się z poniższymi informacjami dotyczącymi formy wypowiedzi – charakterystyki. Ćwiczenie 1 i 2 wykonajcie w zeszycie – sprawdzimy je, gdy wrócicie do szkoły, natomiast pracę literacką prześlijcie mi proszę (adres na końcu) do dnia 27.03.2020r.

Milej pracy!

TEMAT: Jak napisać charakterystykę postaci?

Charakterystyka to forma wypowiedzi ustnej lub pisemnej, która ma na celu przedstawienie cech zewnętrznych i wewnętrznych postaci rzeczywistej, literackiej lub fikcyjnej. Analizie podlega nie tylko zewnętrzny wygląd prezentowanej osoby (jak w wypadku opisu postaci), lecz również jej sposób zachowania, charakter, intelekt, styl życia i wyznawane poglądy. Szczególną formą charakterystyki jest **autocharakterystyka**, czyli próba przedstawienia samego siebie.

Jak napisać dobrą charakterystykę? Nie ma jednego ogólnie przyjętego schematu. Można zacząć od przedstawienia informacji ogólnych, a potem opisać szczegóły, można też rozpocząć od prezentacji najważniejszych cech postaci, następnie zaś przejść do mniej istotnych. Ważne jest, by charakterystyka miała wstęp, rozwinięcie i zakończenie.

W części wstępnej krótko należy przedstawić charakteryzowaną osobę i podać podstawowe informacje na jej temat (np.: Jak się nazywa? Skąd pochodzi? Ile ma lat? Gdzie mieszka?).

Rozwinięcie stanowi główną i najobszerniejszą część charakterystyki. W tej części pracy należy skupić się nie tylko na cechach zewnętrznych

przedstawianej osoby i ważnych dla niej życiowych wydarzeniach (tzw. **charakterystyka zewnętrzna**), ale również opisać jej charakter, sposób zachowania, zainteresowania i wyznawane wartości (tzw. **charakterystyka wewnętrzna**).

Ostatnia część charakterystyki (**zakończenie**) zawiera opinię piszącej/piszącego na temat prezentowanej postaci.

Przykładowe elementy charakterystyki postaci

Przedstawienie postaci

- Jak się nazywa?
- Skąd pochodzi?
- Ile ma lat?
- Gdzie mieszka?
- Itd.

Wygląd postaci

- Jaki ma wzrost?
- Jaki ma kolor włosów?
- W jaki sposób się porusza?
- Itp.

Cechy charakteru

- Jakie ma zalety?

- Jakie ma wady?
- Co wyróżnia jej charakter?
- Itp.

Sposób zachowania

- W jaki sposób się zachowuje?
- Czy ma jakieś stałe przyzwyczajenia, powiedzonka?
- W jaki sposób traktuje innych ludzi?
- Itp.

Zainteresowania i umiejętności

- Czym się interesuje?
- Jakie ma zdolności?
- Na czym zna się dobrze?
- Itp.

Poglądy i wartości

- Jaki wyznaje światopogląd?
- Jakie ma życiowe cele?
- Co pragnie osiągnąć?
- Itp.

Ocena postaci

- W jaki sposób autorka/autor charakterystyki postrzega prezentowaną postać?
- Za co podziwia się charakteryzowaną postać?
- Co irytuje autorkę/autora charakterystyki w prezentowanej postaci?
- Itp.

Najczęstsze błędy pojawiające się podczas redagowania charakterystyki postaci:

- pisanie nie na temat,
- brak przemyślanej koncepcji całości,
- zbyt obszerny opis wyglądu zewnętrznego (zamiast charakterystyki – opis postaci),
- pominięcie opisu cech wewnętrznych postaci (tj. jej usposobienia, cech charakteru, zainteresowań, poglądów),
- brak oceny postaci (lakoniczne wnioski, brak uzasadnienia oceny),
- występowanie zdań niepołączonych ze sobą w sposób spójny i logiczny,
- ubogie słownictwo (zbyt częste powtarzanie wyrazów „mieć” i „być”),
- błędy gramatyczne, błędy ortograficzne i błędy interpunkcyjne.

Charakterystykę postaci można spotkać zarówno w tekstach literackich (w prozie, poezji, dramacie), jak i w pismach urzędowych, wypowiedziach dziennikarskich czy retorycznych, a także w pracach naukowych. Elementy charakterystyki pojawiają się również m.in. w liście motywacyjnym, scenariuszu filmowym, mowie pochwalnej i w definicji naukowej. W zależności od intencji piszącej/piszącego charakterystyce można nadać nastrój poważny, żartobliwy, ironiczny.

Ćwiczenie 1.

Sformułuj – według podanego wzoru – krótkie definicje poniższych wyrazów. Następnie sprawdź w dowolnym słowniku języka polskiego lub *Słowniku języka polskiego PWN* (zob. [link](#)), czy udało ci się poprawnie wykonać zadanie.

Wzór: gadatliwy – taki, który dużo mówi.

- a) sumienny,
- b) rycerski,
- c) skromny,
- d) dociekliwy,
- e) szczodry,
- f) chciwy,
- g) awanturniczy,
- h) zręczny,
- i) mężny,
- j) chełpliwy.

Ćwiczenie 2.

Uzupełnij w zeszycie poniższą tabelę, wpisując do odpowiednich rubryk – zgodnie z podanymi przykładami – jak najwięcej przymiotników związanych z charakterystyką postaci.

Wygląd zewnętrzny	Cechy charakteru, usposobienie	Stosunek wobec innych
<ul style="list-style-type: none"> • wysoki, • przystojny, • tęgi, • ...	<ul style="list-style-type: none"> • pracowity, • ambitny, • uparty, • ...	<ul style="list-style-type: none"> • egoistyczny, • cierpliwy, • towarzyski, • ...

Praca literacka

Oto człowiek... - Przedstaw człowieka z punktu widzenia planety, na której żyje.

Gotową charakterystykę proszę przesłać na mój adres mailowy do dnia 27.03.2020r.

aga.wika@wp.pl

Pozdrawiam serdecznie

Agnieszka Wika